

HOOFDARTIKEL

Belgische bolster afwerpen

Op 1 oktober zullen de Catalanen in een bindend referendum kunnen stemmen over de vraag : “*Wilt u dat Catalonië een onafhankelijke staat wordt in de vorm van een republiek?*” Dat heeft de Catalaanse minister-president Carles Puigdemont eindelijk officieel meegedeeld, nadat het ultimatum was verstreken dat de Catalaanse regering aan Madrid had gesteld om te komen tot een onderhandelde formule om het Catalaanse zelfbeschikkingsrecht uit te oefenen. Natuurlijk bleef de Spaanse regering op haar standpunt dat de Grondwet de Catalaanse secessie niet toestaat en een referendum bijgevolg ontoelaatbaar is. Voor de Catalaanse bestuurders was er geen weg meer terug. De teerling is nu geworpen en prompt werden de diplomatieke kanalen van de Catalonië ingeschakeld om op 1 oktober een belangrijk aantal internationale waarnemers te mobiliseren om het verloop van het referendum op te volgen. De Spaanse autoriteiten zullen nu vast alle mogelijke juridische instrumenten inschakelen om het referendum te saboteren. De komende weken zal blijken of de Catalanen erin slagen om ‘buiten de Grondwet te treden’.

Hoe staat het in eigen land? Enkele maanden terug publiceerden de voormalige N-VA-kamerleden Hendrik Vuye en Veerle Wouters hun indrukwekkende ‘grendelboek’, een waarachtige handleiding om ‘buiten de Grondwet te treden’.

Inmiddels heeft de N-VA ook bij monde van voorzitter Bart De Wever het confederalisme weer op de politieke agenda geplaatst. De partij bleef echter twee sporen bewandelen : het verderzetten van de coalitie met de MR blijft een optie, tenzij het confederalisme kan worden gerealiseerd met steun van de PS.

De Vlaamse regering heeft intussen de zesde staats hervorming min of meer verteerd : dat hield vooral een grote besparingsoperatie in, aangezien de overdracht van bevoegdheden gepaard ging met slechts 85% van de benodigde middelen. Naar verhouding weegt deze besparingsronde zwaarder voor Wallonië dat zich steeds verder in de schulden steekt.

Het was een berekende gok van De Wever dat de PS, als staatsdragende partij in Wallonië, verstoken van de federale macht, zelf vragende partij zou worden voor een ‘paradigmashift’ richting confederalisme. Maar een heel andere evolutie lijkt nu op gang te zijn gebracht, richting implosie van het PS-imperium.

Door de *coup de théâtre* van CDH-voorzitter Benoît Lutgen wordt de PS ook in Wallonië van de troon gestoten. En door de scandalitis van *Publifin* tot *Samusocial* via de *Brusselse keukens* komt het hele PS-systeem stilaan op de helling te staan : obscure partijfinanciering, zelfverrijking, hand- en spandiensten voor de klikjes uit het ons-kent-ons circuit en het wezenlijke clientelisme als machtsbasis van de partij komen in het vizier. Dat staat mijlen veraf van wezenlijke socialistische idealen waaraan lippendienst werd beleden, zelfs nog door een onwaardig figuur als de inmiddels ex-burgemeester van Brussel, Yvan Mayeur, na diens vertrek uit de partij.

Wat komt er in de plaats? Een radicaal linkse maar ook hyperbelgicistische PTB-PVDA heeft de wind in de zeilen. Hendrik Vuye vraagt zich schamper af of dát de bondgenoten zijn met wie Bart De Wever het confederalisme denkt te realiseren. Hoe dan ook moet het Waalse regionalisme zichzelf heruitvinden. Het is maar de vraag of een groepering als het nieuwe ‘*la Wallonie insoumise*’ daarin enige rol van betekenis kan spelen.